

Varamayan

AHMET BÜKE

4. BASKI

♥ can
çağdaş

AHMET BÜKE
VARAMAYAN

Can Çağdaş

Varamayan, Ahmet BÜke

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

4. basım: Mart 2020, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzeltili: Melis Oflas

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Alper Zeki

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4128-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750741289

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

AHMET BÜKE
VARAMAYAN

ÖYKÜ

♥can

Ahmet Bke'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Alın Mavide, 2010

Çiğdem Külahı, 2010

İzmir Postası'nın Adamları, 2010

Kumrunun Gördüğü, 2010

Ekmek ve Zeytin, 2011

Cazibe İstasyonu, 2012

Yüklük, 2014

AHMET BÜKE, 1970'te Manisa'nın Gördes ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gördes'te, liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde bitirdi. Bir süre ODTÜ Jeoloji Mühendisliği'nde okudu. 1997'de Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Öyküleri *E, Adam Öykü, Ünlem, Patika, İmge Öyküler, Özgür Edebiyat, Eşik Cini, Notos Öykü, yenyazı, ğ, Sus, Har* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı. 2004'te *İzmir Postası'nın Adamları'nı*, 2006'da *Çiğdem Külahı'nı*, 2008'de *Alın Mavide'yi*, 2010'da *Kumrunun Gördüğü'nü* (2011 Sait Faik Hikâye Armağanı), 2011'de *Ekmek ve Zeytin'i*, 2012'de *Cazibe İstasyonu'nun*, 2014'te *Yüklük'ü* yayımladı.

“Herkes aynalarından bir sonsuzluk öğrenir.”

Osman Kanuk

İçindekiler

I. BÖLÜM

Varamayan Ahmet.....	15
----------------------	----

II. BÖLÜM

Eski Ağrı	47
Ejderhanın Endişesi.....	51
Nefes.....	57
Ateşe Ne Diyelim	59
Yurtsuz Duyan	63
Hayat Tuhaf!	67
İnsan İlişkileri ve Buzdolabı.....	71
Bazı Tuhafliklar Geri Döner!	75
Eksi Yerçekimi.....	79
Yine Acıktık	83
Sevdiğimiz İnsanlar Sevdiğimiz Kediler	85

I. Bölüm

VARAMAYAN AHMET

Zaman zaman

Saros Körfezi güneşin altında yanan bir suydü. Tepe-
den denize doğru kendini bırakan rüzgâr, tel örgünün be-
risindeki eski koruganlara ısıklarla çarpıyor, taşlık sahile
varır varmaz da çakıllara sürünüp kayboluyordu. Koru-
ganlara giden eskinin ağaç telefon direklerinden kalanlar,
ayakta donmuş ölüler gibi dizilmişti. Dayanamamış di-
reklerin çürüyen bedenleri, yuvarlandıkları küçük hen-
değin içinde çalılarla bodur alıçlara karışıyordu. Bahar
geldiğinde, yağmurlardan sonra sabaha karşı esen soğu-
ğun getirdiği kırağı artık düşmez olduğunda, o çukurluk-
taki zehirli mantarlar toprağı iterek, üzerlerindeki ölü
yaprakları, eski yıllardan düşmüş çam pürçeklerini, hatta
bazen askerlerin buruşturarak attıkları, güneşte solmuş
sigara paketlerini aralayıp dünyaya bakardı. Sigaralardan
kalanları anlatmaya değer. Zira çöpler tarihi ele verir. On-
lar zamanın peşinden koşup gelen yaramaz çocuklar gibi-
dir. Koruganların kullanıldığı zamanlarda daha çok sarma
sigara içenlerin izleri bile kalmamıştı. Çünkü etraftaki
köylülerin “Büyük Harp” dedikleri, Süvari Taburu’ndaki
yazıcının ikinci bölüm üsteğmeni Şerif Ali Bey’in masası-
nın altından araklayıp sayfalarını helada kullandığı gaze-
tenin karabaşlıklarının İkinci Cihan Harbi diye bahsettiğı
yıllar ardı ardına çoktan devrilmişti. Sarma sigaraya düş-

kün erat ağır ağır kaybolurken başka şeyler de değışti. Mesela süvari sınıfı lağvedildi. Atlar, katırlar ve nasıl ol-duysa her sayımdan düşülen ama yekûn yemden daima payını alan az sayıda –belki de aşağıdaki köyden kaçıp gelmiş– eşekler, Gelibolu hayvan pazarında açık arttırma usulü satıldı. Yerlerine gıcırdayan, inleyen, kükremek istediğı zaman durup güç biriktiren zırhlılar geldi. Topçu katıldı, istihkâm büyüdü, elbette piyadenin de mevcudu arttı. Hatta epey sonraları, büyük içtima alanında “Astla- rıyla üstleriyle örnek bir tabur: Tov Tov Tov!” diye yürü- yen yeni bir sınıf bile belirdi. Yani zamanla genç irisi bir mekanize piyade tugayı kondu araziye. Bitlis, Bafra, Üçüncü, İkinci ve Birinci adıyla anılan sigaralar içildi sağ- da solda. Bir defasında sert harman dedikleri Kulüp siga- rasının karton tabakası bile çürüdü. Bir zengin çocuğı olmalıydı tiryakisi. Sonra gelsin Silahlı Kuvvetler sigarası gitsin Maltepe, Samsunlar... Hele koruganların arkasına yüksek nöbetçi kulesi dikilip, tugayın sınırları dikenli tel- lerle iyice bellendiğinde artık burası bir tel nöbetgâhı ol- muştı. Elbette böyle bir kelime yoktu: Nöbetgâh. Ama bunu da hem şair hem de bakaya kaçağı bir asker, uzun süren cezalı gece nöbetinde uydurmuştu. Uykulayan ar- kadaşını kütüklüğüyle dürterek, “Bak ne güzel kelimeler var,” dedi. “Talimgâh, nişangâh, karargâh, ordugâh.” Sonra arkadaşının göğsüne başını dayadı. “İşte bak şimdi bir nevi istinatgâhtayım.” Terli başının ağırlıyla uyanan arka- daşı eliyle itti onu. Gözlerini ovaladı. Şair efkârlanmıştı. İçinden, “O zaman bu kule de nöbetgâhımız olsun bi- zim,” dedi. İşte piyade taburunun tel nöbet yerinin şair asker dışında kimsenin kullanmadığı ismi böyle söylendi. Nöbetçilerin sırayla kuleden inip çukurluğun içinde iç- tikleri sigaraların izmaritleri zamanla üst üste ölümler gibi birikti. Bazen nöbeti iyice boşlayanlar da oluyordu. Silah- larını ve hücum yeleklerini bırakıp birlikte aşağıya ini-

yorlardı. Öyle olunca daha çok içilen sigaralar yüzünden boşalan, boğazı sıkılan, burulan paketler de yığılıyordu. Bahsettiğimiz bu mevkide, ... yılının hıdrellez gecesinde ay geceye asılı lüks lambası gibi sallanıyordu. Tel nöbeti sırası Borlulu Ahmet ve İzmirli Tiring Onbaşı Yavuz'a gelmişti. Bölükten çıkarılarken doldur boşalt istasyonunda sadece Yavuz'un silahı çavuş gözetiminde kontrol edildi. Çünkü Borlulu Ahmet'in üstüne zimmetli tüfeği silahhaneden ona verilmemişti bile. Kâğıt üzerinde piyadeydi Ahmet. Askerlik çağrı kâğıdı vardı, muayene kâğıdı tamamdı, sülüs kestirmesini de anasının koynuna doladığı gizli cüzdanına sarmıştı. Asker ocağındaki ilk gününde, nizamiyede arkadaşlarıyla sayılmış, sivil giysileriyle sonbahar neminin ıslattığı betona oturmuş, başlarına verdikleri onbaşının neden heyheylendiğini tam anlamadan suçlu suçlu doğrulmuş ama kimseyle tek kelime konuşmamıştı. İçi çok daraldığında nizamiyenin hemen dışındaki küçük açıklıkta boylanmış cılız çamlara doğru bakıp durmuştu. O gün bol kazıklı bir çavuş daha yanlarına gelmeden, yeni askerleri derleyip toparlayıp, adi adımla uzun bir barakaya sürmeden önce nizamiyede bir şey daha oldu. Asker Ahmet'in anası kimseye görünmeden kapıdaki kulübeye sessizce yaklaştı. Camı tıklattı. Yaşlı ve bezgin, emekliliğine gün sayan bir astsubayla fısır fısır konuştu. Kadın Manisa'nın Borlu nahiyesinden çıkıp Yunus oğlu Ahmet'i getirmişti. Şunu dedi: "Ben Yonus'un ayvazı, Ahmet'in anasıyım." Kıdemli kademeli Başçavuş Ergün, Yonus'un Yunus olduğunu anladı hemen. Onun doğduğu köyde de öyle derlerdi sabırlı insanlara. "Hayırdır?" dedi başçavuş. Kadın: "Oğlumun adı Ahmet. Kuvvetlidir. Babası Yonus, tez gitti ama iyi yetiştirdim tek başına. Ziyanı olmaz kimseye. Pehlivan gibidir maşallah. Bir kusurcuğu vardır. Aklı kıttır. Yanında olmasam buralara gelip asker ocağına giremezdi." Başçavuşun içi titre-

di. Çünkü bir oğlu daha yeni yürümeye başlamışken hastalanıp ölmüştü. O bir Kürt dağında karakol komutanıyken ve başka bir Türkmen dağına gece intikaline hazırlanırken eski, ıhlayan ana telsizden almıştı haberini. Oğlunun boşluğunu sonradan gelen çocukları doldurmuştu ama eliyle gömemediği için belki de –intikale devam etmişti çünkü– içindeki koca obruk öylece kalmıştı. “Neden askere verdin madem çocuğunu, be kadın!” dedi. “Bir hastane kâğıdı yeterdi halbuki.” Yunus’un anası dedi: “Ahmet’in boynu bükük kalırdı. Akranları askerde, o evde. Kahveye bile adamdan sayıp almazlar. Kırılık yerde asker botu bağlamayanın işi zordur.” Başçavuş Ergün –ki piyade taburu karargâh bölük astsubayıydı– zimmetine o günden sonra bir sürü mal, malzeme, demirbaş yanında bir de anasının Ahmet’ini ekledi.

Borlulu Ahmet’in acemi ocağındaki ilk gecesidir

Karnım doydu benim.

Parlak tasta mercimek yemeği. Demir tasta bulgur aşısı; soğuktu biraz o. Sonra yanında üzüm hoşafı içtim.

Anam hoşaf bulan geç ölür derdi. Koyun kadar ömrü kaldı onun. Benim günlerim var daha. Karnım tok ya ondan biliyorum. Ben yokken anam ölür belki. Belki de kalır. “Günler çabuk geçer,” dedi bana. Şimdi saçımı kellediler. Hamama gittik. “Kurna başına beş Mehmed,” dediler. Çantama havlu koymamış anam. Evde kapının berisindeki yüklüğümüzde vardı. Ocağımı özledim. Burnumun direğini sızlatıyor yüklüğün kokusu. Çizgili yorganlarımız vardı. Başka? Uzun, hayıt kokan yastıklar bir de. Yüklüğün kapısındaki iki çivide anamla ikimizin havlusu asılıydı. İnşallah unutmam bunları. Hep unuturum ben. Her şeyi unuturum.

Bak oğlum, dedi. İnsan dediğin yozdur. Hem de Kayacık kaya-sından daha karadır yüzü. İnsan ne işe yarar? Bir boka yara-maz. Ama karga dediğin mübarek hayvandır. Onu bunu ayır-maz, bulduğunu yer. Sonra bak insanlar ceviz dikmez. Fenal-lık getirir diye. Halbuki en büyük fenalık kendinden çıkar.

Ahmet Büke, doğup büyüdüğü yerleri ve insanları günlük ha-yatları üzerinden ustalıkla anlatan öyküleriyle başta Sait Faik Hikâye Armağanı olmak üzere çeşitli ödüllere layık görüldü. Yeni öykü seçkisi *Varamayan*'a adını veren uzun öykü kırıl-gan ve saf Ahmet'in askerden eve dönüş macerasını, yol bo-yunca karşılaştığı güçlükleri anlatıyor. Sıla arzusunu, yersiz yurtsuzluğu, özlemi, kederi ve günlük hayatın kalbindeki tu-haflikları gözler önüne seren bu öyküler yaşadığı topraklarla bütünleşmiş bir yazarın duru üslubu ve benzersiz gözlem ye-teneğiyle öne çıkıyor.

•yolculuk •sıla •yersizyurtsuzluk •ege •özlem •günlükhayat •kırsal •trenyolculuğu

can

can yayinlari.com | f | | | can yayinlari

Öykü

ISBN 978-975-07-4128-9

9 789750 741289